

Uyarı: bu yazımda matematik yoktur! Biraz kişi tanıtımları, biraz anılar ve sonunda da *Ercüment Ortaçgil* den bazı (sorular değil) tavsiyeler.. Kahramanlarımızı niteleyen "*matematikşor*" kelimesi, "*matematik savaşı*" anlamındadır ve TDK sözlükteki "*kalemşor*" kelimesinden türetilmiştir...

Senenin şu son günlerinde "*hava kurşun gibi ağır...*"

Biraz olsun hafifletmek için sizlere "*gırgır-şamata*" lı bir yazı gönderiyor, şimdiden yeni yılınızı kutluyor, sıhhat, başarı ve mutluluklar diliyorum.

Bu arada Matematiksel Fizikçilerimiz den *Rahmi Güven* ve *Meral Serdaroğlu* na ve matematik aşığı kimya mühendisi dostumuz *Mehmet Çamurdan* a acil şifalar diliyor, yeni yılda bir an önce sıhhatlerine kavuşmalarını temenni ediyoruz.

Ortalığı karıştıran 3 meslektaşımız var:

Zafer Ercan - Ercüment Ortaçgil - Selman Akbulut.

Bunların üçü de birbirinden tamamen kopuk ve bağımsızlar.

Kendi aralarında da uzaktan uzağa çatışsalar da tek ortak silahları var: *Matematik.*

3'ü de nadir özgün matematik kitabı yazarlarımızdan.

Ercüment ve *Selman*, Oxford University Press' in yayınladığı 2.000 matematik kitabının yazarları arasında tek yazarlı ve matematiğe yenilik getiren özgün kitaplarıyla tek temsilcilerimiz. *Zafer* in ilk kitabı "*Topoloji*" şu an basımda, ikincisi "*Şeyden Sayılara*" basıma hazırlanmakta.. 3' ü de donsuz matematikçilerimiz, (Fransız ihtilalinden kalma tabirle san-külot (sans-culotte)) ve 3' ü de ekmek bulamayınca pasta yiyen Boğaziçi Yalı Matematikçilerinin saltanatına karşı isyanda.

(Rahmetli *Levent Kırca* yı anma namına dedik biz de biraz *dokunalım zülfiyare...*)

Önceden de söylediğim gibi *Zafer* le en fazla 5 dakikalık, o da ayak üstü, 2 görüşmemiz var. Kendisini ben de sizler gibi bu ekranlara yazdıklarından tanırım. *Zafer* sizlere direk yazabiliyor, sert görünse de aslında gayet yumuşak ve doğrucu davut olduğu bilinir:

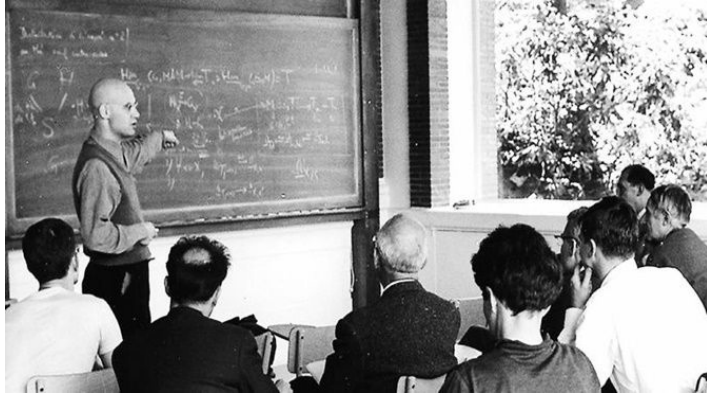

Şaka mı ciddi mi ben de pek anlayamadım ama *Zafer* Facebook ta "[0=1 dininin kurucusu, sevk ve idarecisi](#)" diye geçiyor. Hasbinallahi... Benim bildiğim en küçük field (cisim, bence bu çok yanlış bir isim) $Z_2 = \{0, 1\}$ dir ve $0 = 1$ no-lamaz! Ama gelin görün ki *Muhammed (Uludağ)* matematikte "[tek elemanlı cisim](#)" in olduğunu bize söylemiştir...

Ercüment i neredeyse çeyrek yüzyıl (dile kolay 25 sene) dir tanıyorum.

Saf-torik in tekidir!

Kötülük bilmez, fitne fücür bilmez, herkesin başarısını ve iyiliğini ister, imrenmek, hele hele kıskanmak veya dedikodu yapmak, çamur atmak yoktur lügatinde *Ercü* nün. Ben bunu geldiği aileye ve okuduğu okullara bağlarım:

Alexander: Paris 1968 [IHES](#)

Ercüment: [Çakılları Matematik Köyü](#) 2018

Soldaki **Alexander** benim peygamberim sayılır, sağ resimdeki *Ercüment* ise hayatımda tanıdığım en karakterli, en dürüst, en hümanist, ama saf-torik, tamamen şahsına münhasır bir garip *Orhan Veli* misalidir...

Her ikisinin de matematikleri kendilerine hastır, kendi imalatlarıdır.

Ercü siyasetten anlamaz, bu konularda da çabuk aldatılabilecek bir tiptir.

Kendi saflığını ona ispatlamak için ben onu ara sıra hala işletirim...

Son zamanlardaki siyasi tutumunu ben de pek anlamış değilim, bazen bakıyorum sanki *Selman* la (öklid uzayında) paralelmiş gibiler..

Bu noktaya *Ercü* nasıl geldi, onu da çözebilmiş değilim.

Aslında bu hususlar beni pek de ilgilendirmiyor.

Boğaziçinde zor günlerinde kurtarıcısının **Yalçın Koç** olduğunu söylemiş ve bana "*beni anlamın için onun ["Anadolu Mayası"](#) kitabını okuman lazım*" demiştir.

Ne yalan söyleyeyim, 2 defa elime aldığı o kitabı ben bitiremedim...

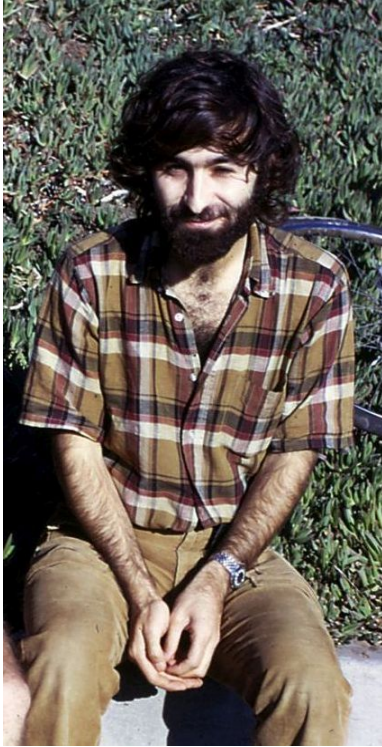
Gelin görün ki ben daha önce [Yalçın Koç](#)'un bendeki hikayesini yazmıştım ve o konular bugün hala Teorik Fizikte tartışılıyor.. Ama *Yalçın*' in kendisi artık yok akademik camiada, o şimdi bir [zeytin](#) uzmanı..

Bir gün baktım *Ercü* nün masasında bayağı yüklü bir çek duruyor. Aşağı yukarı maaşının 2 katı. O kadar parayı *Ercü* ancak belki emekli ikramiyesinde görebilecek. Çekin üzerindeki imzaya baktım: **Zuhal Olcay**, (ben de bayılıyorum *Zuhal* e o günler, kendini beğenmiş entel-dantel *Haluk Bilginer* den yeni ayrılmış, bilhassa *Attila İlhan* dan [“ayrılık da sevdaya dahil, çünkü ayrılanlar hala sevgili... çünkü ayrılmanın da vahşi bir tadı var”](#) şarkısını aklımda İsviçre de yaşayan, olabilecek bir sevgili hayali ile dinliyordum. Olayın aslını *Ercü* den okuyalım: “*Zühal Olcay*’ın bir CD’sinin müzik direktörlüğünü ağabeyim *Bülent* yaptı ve bu CD için benim çok eskiden yaptığım 3 besteyi satın aldı ve bana \$4,000 USD ödediler. Yani müzik bana ait ama sözlerini *Bülent* yazdı. Bundan çok daha önce, 1986’da ben Amerika’dan dönünce, bu besteleri *Sezen Aksu* çok söylemek istemişti ama *Onno Tunç*’un kıskançlık yapıp araya girmesiyle bu iş bozulmuştu”.

Biraz da Magazin - 26.01.2009:

“Müzik çalışmalarında genellikle *Bülent Ortaçgil* ile çalışan *Olcay*’ın son albümü, *Ortaçgil*’in kardeşi *Ercüment Ortaçgil*’in 22 yıldır beste yaptığını gösterdi. Ünlü müzisyen *Bülent Ortaçgil*’in, *Boğaziçi Üniversitesi*’nde matematik profesörü olan kardeşi *Ercüment Ortaçgil*’in eserlerine albümünde yer veren *Zuhal Olcay*, böylelikle müzik dünyasına da yepyeni bir besteci kazandırmış oldu. *Olcay*’ın yeni albümü için 300 bin TL harcadığı açıklandı.”

Diğer “kahraman” ımıza gelince: Neredeyse yarım yüzyıl, 50 senedir tanırım **Selman** ı:

Berkeley 1972

Gökova 2000

70 li yılların ilk ortasında Berkeley de 40-50 kişilik bir türk öğrenci grubumuz vardı. Bu naturel bir şekilde oluşmuş 3 katmanlı bir topluluktu: elit - entel sınıf: *Faruk Birtek, Çağlar Keyder, Şevket Pamuk, Ahmet Alkan, İnsan Tunalı, Mehmet Arda* (bakıyorum şimdi GS da), vbg..., ve köylüler sınıfı: *Selman, Şefik Süzer, Doğan Dereli* (evet evet, Tekin in abisi, ama sonradan Doğan da parayı bulunca sınıf atladı), ve daha bir sürü mühendis takımı..., ve bir de ben. Övünmek gibi olmasın (asla sevmediğim bir şeydir) ama ben tek başıma bir sınıf teşkil ediyordum. Giyinişimle, saçlarımla, Che vari sakalımla, kız arkadaşlarımla, yaşam tarzımla yoktu emsalim. Berkeley de ben her ne kadar tek elemanlı bir küme idiysem de benim hem elit katmanla ve hem de köylü sınıfı ile muhabbetim tamdı, ama daha çok köylü idim, (*once köylü always köylü!*). Elit katmandaki arkadaşların hepsi sosyal bilimci iken köylü sınıfı tamamen mühendis olup sadece *Selman* matematikçi, ben ise tam ne olduğu belirsiz, fizikten matematiğe gelmiş ama fizikten de kopamamış bir "*berkeley hipisi*" idim.

Bakmayın siz benim resimlerdeki hallerime, asla uyuşturucu girmemiştir hayatıma! Tabi kızlardan uzak kalmamak için *Clinton* misali "*içime çekmeden*", maruvana, aslında benim köyümdeki kendirmiş meğerssem, ninem Homa urgan ve ip yapardı onlardan.

Hiç unutamam: Bir hafta sonu evimde "*hayatı kutlama*" partisi veriyordum. Her sınıftan bütün türk dostlarımı davet ettim. Öğretmenlik yaptığım San Francisco daki Lise den öğrencilerim de geldiler, işte onlardan 3 ü:

Sanki bütün Berkeley bizimleydi o gece. Girişteki balkonda bir ara baktım *Selman* ve onun köylü takımı da aramızda. Nassıl eğleniyoruz anlatamam. Dans müzik içki girila gidiyor. Ben de etrafta dervişler gibi dolaniyorum. Gece yarısından sonra olmalı avusturyalı ama kendisini Oxford lu sanan matematikten sınıf arkadaşım Ben Seifert gelip kulağıma “*dışarda bir kız ağlayarak senin ismini sayıklıyor*” deyince ben panikledim. Eyvaaah dedim Lise öğrencilerimden birisi uyuşturucu komasına girdi. Dışarı fırladım, baktım elektrik direğinin dibine çöküvermiş önceden hiç görmediğim bir güzel kız “*yilmaaaz*” diyerek ellerini bana uzatıyor. Tam yetişeceğim, ensemde türkçe bir ses: “*yılmaz, sen bu kızdan uzak dur*”. Baktım takımın santraforu öküz Osman, ODTÜ elektrikten berkeley de dr a öğrencisi. ‘*Osman, bu kızın yardıma ihtiyacı var*’ der demez ben ilk darbeyi kafamdan yedim. Zaten ben de çok sarhoşum, artı Osman, ismi üstünde öküz, benim iki mislim. Bir o bana bir ben ona, aa..a aniden bir başkası daha çıkmaz mı karşıma. Bu yeni kişi San Francisco da taksi şöförü imiş, zaten belli oluyordu seviyesi ettiği türkçe küfürlerden. Osmanla ve 2 kızla birlikte benim partiye gelmişler, planları kızları benim partimde etkileyip tavlama. Sanırım kızlar bakmışlar etrafta daha enteresan erkekler var.. tabi ki en kralı ben (!), kızlar bu iki kro türke pas vermeyince kabak da benim başıma patlamış. İki kişi resmen beni gözü kara dövüyorlar. Sanki karşımda “*kelebek gibi uçan arı gibi sokan*” iki tane *Muhammed Ali* var (tam da o günlerde o isimdeki [şarkı](#) revaçta). Serde erkeklik var ya ben de kaçmıyorum, onlar bana ben de yakınımaya gelene çakıyoruz ama artık bende kafa göz surat dağılmış vaziyette. Bir ara baktım o zamanki musevi-ermeni melezi kız arkadaşım (Janet) diğer kızla birlikte çığlıklar atıyor “*poliis*” diye bağırıyorlar. Son anda akıl ettim arkamı elektrik direğine dayadım ki biri arkadan diğeri önden vurmasın.. İşte o elektrik direği:

Ben hayatımda bir daha öyle dayak yemedim arkadaşlar... Zaten maço birisi değildirim ve küçükken de mahalle kavgalarında beni, kendisini kızıl derili apaçi sanan ve kafasında bir horoz tüyüyle dolaşan Ersan gelir kurtarırdı... Polis geldiğinde türkler kaçımlardı. Meğirse *Selman* ve takımı gece yarısından önce ayrılmışlar. Ertesi sabah türk toplumundan tek bir kişi bana telefon ederek geçen gece yaşanan olaya nasıl bozulduğunu, nasıl kızıldığını ve öfkelenildiğini ve ben istersem kendi (köylü) tayfasını toparlayıp benim intikamımı Osmandan almaya hazır olduğunu söyledi... bilin bakalım o kişi kimdi?

Bakın şimdi aklıma ne geldi: *Betül Tanbay, Langlands* yemeğinde:
“*Yılmaz a Selman hakkında tek bir negatif kelime söyletemezsiniz...*” demişti..

Bir de doktora tezimi bitirmek için gittiğim San Francisco - Paris uçak biletimin parasını *Selman* dan, seneler önce İstanbul - Barcelona Ařk Gemisi + Barcelona - Paris - New York uçak biletimin parasını da ***Erdal Bey*** den ödünç almıştım.

Selman la aynı blokta Hillegas Bulvarında otururduk. Aramızda 5 ev vardı sanırım. O Ho Chi Minh parkının yanındaydı ben de People’s Parkın yakınında. Bazen pencereden *Selmanı* eve veya okula giderken görürdüm. Çok meşgul bir sosyal hayatım olduğu için türk dostlarımla daha çok futbol sahasında buluşurdum, ve hatta bir süre futbol takımının kaptan-ko luğunu yaptım, fakat başarılı olduğum söylenemez...

Soldaki resimde en arkada bordo kazaklı olan [Yuluğ Tekin Kurat](#), ODTÜ Atatürk İnkılapları hocası, ben ***Atatürk*** ü ilk ondan dinleyince uyanmıştım. İlerki yıllarda Kanadanın kuzeyinde Edmonton da [Maria Margareta Klawe](#) nin Polonya kakını babasının kütüphanesinde bulduğum [“Gray Wolf”](#) kitabı nı okuyunca anlamıştım ki ben ***Mustafa Kemal Atatürk*** ü hiç tanımamışım.

Bir gün duydum ki mühendis-köylü sınıfı ayağa kalkmış, isyan etmiş ve elitler sınıfının güdümündeki *Berkeley Türk Öğrenci Birliğini* ele geçirmek için harekete geçmiş. Seçimler yaklaşıyor, elitlerin başkanlık adayı benim de çok sevdiğim dostum *Şevket Pamuk*. (Şevket in ilk eşi Elsi yi unutamam, bir akşam beraber bizim ana *Nahide* yi nasıl ABD ye getirebilir ve Stanford Üniversitesinde kalp ameliyatı yaptırabiliriz hususunda uzun uzun konuşmuştuk, daha sonraki yıllarda Ankara da tekrar buluştuk). Bir akşam köylü sınıfının önde gelenleri beni buldular ve “*seni başkan yapacağız*” demesinler mi... Yahu yapmayın etmeyin arkadaşlar, *Kemal Sunal*’ ın [Kavanoz Dipli Düttürü Dünya](#) sının 52.30 noktasındaki “*ben sanatçı adamım, ne anlarım çakmak taşından hava gazından*” repliği misali yalvardım yakardım dinletemedim. Ellerinden gelse beni *Aziz Nesin*’ in [Zübük](#) yapacaklar. Seçimde elbette ben açık farkla başkan seçildim. *Şevket* ikinci başkan. Belli ki elitlerin in bir misyonları vardı. Aralarından yine çok sevdiğim dostum *Mehmet Arda* lı bir grup bana geldiler ve “*yılmaz, gel sen vazgeç şu başkanlıktan*” dediler. Kendilerine “*valla benim canıma minnet, ben ne anlarım çakmak taşından hava gazından, ama gelin görün ki halkım beni seçti ve ben onlara ihanet edemem*” demek zorunda kaldım.

Şimdi şu şeytanın işine bakın:

Daha 2 hafta geçmeden ben o zamanki sarışın “*apta*” kaliforniyalı kız arkadaşımдан ayrıldım, daha doğrusu o beni (akıllı kız, bir ev uğruna) terkedinde ben bunalıma girdim ve atlardım atıma (122 S Volvo) *Yosemite* Dağlarına çıktım. Bir gece yalnız başıma ateş yakmış *Neşet Ertaş* tan “[dünyada yardan datlı varmola](#)” sını dinlerken yaklaşan ayı hikayemi anlatmaya kalksam, inanmayıp “*he he daha neler, zaten Karadnizliler biraz palavracıdır*” diyeceğinizden eminim...

2 gece 3 gün ardından dağdan indim ve başkanlık mazbatamı götürüp kıymetli dostum *Şevket Pamuk* a teslim ettim...

Arkadaşlar gelin siz bunu bana çok görmeyin. Koskoca *Sovyetler* çöktü bir gecede...

Köylü-İşçi sınıfının yapacağı işler değildir idarecilik. Bunu çok iyi bilen ben Boğaziçin de bir sonraki Bölüm Başkanlığı için tek prof kalınca derhal işi “*deli*” liğe vurduğum ve dekanıçemiz *Ayşe Soysal* dan başkanlıktan nasıl kaytarırım hususunda yardım istedim. Formül bulundu, Dekanlığa şöyle bir dilekçe yeterli geldi: “*ben prof. dr. yılmaz akyıldız bölüm başkanlığı sıramı doç. dr. alp eden e memnuniyetle bırakıyorum*”... Elbette ki bu bahşişimin ceremesi ileride bana ödetilecekti... Burası Türkiye...

Sonuçta yazık oldu *Atiyah* a, onu ben kurtarabilirdim... şevkimi kırdılar, yoksa şu emekli günlerimde bile *Riemann* üzerinde düşünüyordum olabilirdim...

Bu arada bir laz olarak uçamayacağımı anlayınca kazlarımdan vazgeçtim, hayvanlar aleminden yavaş yavaş sıyrılıyor ve bitkiler dünyasına dalıyorum: [moringaaaa...](#)

Şimdi gelelim sadete:

Hayat hem hoooş hem de boş!

Yarına kimin çıkacağı na-malum.

Birbirimizi üzmenin anlamı yok!

Öncelerden yanlışlar yapılmış olabilir, düzeltelim..

Anlaşılan o ki TMD nin geçmişten gelen yönetiminin bir misyonu var ve bazılarının “*saltanat kayığı*” dediği o kayıktan inmek istemiyorlar.

Diğer taraftan bundan rahatsız olanlar var.

Demokrat lafı dolanıyor etrafta, ben pek anlamam siyasetten.

Kendimin tam demokrat olduğumu da iddia edemem.

Memleketimin bugünkü haline bakınca

“*Demokrasiye inanmıyorum!*” dahi diyebilirim.

Neymiş de efendim kötülerin en iyisi imiş.

Buna benim matematiksel kafam yatmıyor!

Ama ben de bu toplumda yaşıyorum, dışına çıkamam.

(Tekrar dağa mı çıksam acaba...

ama bunun için önce aşık olduğumu sanmam lazım..)

Bu yazımla “*elçi*” likten istifa ediyorum!

Zafer Ercan 10 dolar karşılığı elçi lik yapabileceğini söyledi.

Her halde yine şaka yaptır kerata.

Gördüğünüz gibi akp dolardan vazgeçmişken yerli goministlerimiz hala dolarcı.

Son olarak, aradaki sürtüşmeleri gidermek ve ortak bir platform oluşturmak için pozitif yönde değerlendirilmesi umudumla *Ercüment Ortaçgil*' in şu sorularını sıralıyorum:

(ben bunları sorular değil öneriler olarak yorumluyorum, sizler de öyle yapın lütfen)

“Demokrasi Sevdalısı” TMD yönetimine 3 soru:

1) TMD nin üye listesi ve bu üyelerin kaçının matematikçi olduğu bilgisi neden sitenin ana sayfasında (veya başka bir yerde) bulunamıyor?

2) TMD 2018 seçiminde kimler aday oldu ve kaç oy aldı (İstanbul ve Ankara sandıkları ve toplam), üyeler arasında oy kullanma oranı nedir? Aidat borcu olan üyeler oy kullanabildi mi ?

"Hizmet sevdalısı" TMD ye son bir soru:

3) TMD yi yöneten saltanat kayığının profesörleri bu zamana kadar Türkiye'de kaç tane doktora tezi danışmanlığı yapmışlardır? Herkesin ulaşabileceği böyle bir arşiv neden yoktur?

Tezler demişken, YÖK arşivinde 7.041 matematik tezi var (1.066 tanesini görmeye izin yok), 1.777 tanesi doktora (330 tanesine izin yok), 5264 yüksek lisans (736 tanesine izin yok).

Yurtdışı matematik tezleri yok.

TMD, Türk matematik tezleri (yurtdışı tezler dahil) arşivi neden oluşturmaz ?

İlk önce TMD yi yöneten saltanat kayığının profesörleri,

kendi tezlerini ve kitaplarını, öğrencilerinin tezlerini arşive neden koymazlar ?

Kendi makalelerini bu arşive neden koymazlar ?

Neden matematikçilere örnek olmazlar ?

Hatta önemli makaleler arşivi, matematik kitapları arşivi neden oluşturmazlar ?

Ercüment Ortaçgil

Not: yukarıdaki yazımla arakesiti boş olmayan bir başka yazım [“Hangi Topoloji”](#) yi de bu [linkten](#) okuyabilirsiniz.

y.a.